



Rói, kona hansara Sólrún og dóttirin Lív. Aftanfyri, högru megin á myndini, siggjast foreldur hansara Solveig og Vilhjálmur.

Komin aftur í øllum góðum

— Ikki so hátíðarligt sum í Keypmannahavnar Ráðhúsi, tá Norðurlandahúsið og Norrøna felagið heiðraðu Róa Reynagarð Patursson sunnudagin

Rói er tann sami, sum hann var fyrri 21. januar. Dagin, hann við ein brest gjørdist heimskendur í Norðurlondum. Síðani hava óteljandi bløð havt samrøður við hann og skrivað um hann. Hann hevur verið í útvarpi og sjónvarpi. Og hann hevur verið á finari samkomu í Ráðhúsinum í Keypmannahavn, har hann tók í hondina á Anker Jørgensen og øðrum prominentum persónum. Og Árni Gregersen fekk hann at viðurkenna, at hann, tá hetta er neyðugt, er borgaraligur.

Borgaraligur ella ikki. Vit kendu hann so aftur hendan sunnudagsseinnapartin í Klingruni í Norðurlandahúsinum. Hvítklæddur í ljósabláum cowboybuksum las hann yrkingar sínar so væl, at hann fekk decapo.

Tann hátíðardámur, sum fleiri høvdu við sær, kendi, at her var ikki besti gróðrabotnur, tá Rói segði frá leygarkvøldinum í 1967 og saknaði føroyska grasið á einum kamari á fjórðu hædd í útlandum.

Skaldið las 13 yrkingar úr teimum trimum søvnunum, hann hevur givið út.

Eitt blandað kór sang Orðini, sum Bjarni Rest-

orff gjørdi lag til. Olavur Jøkladal stjórnaði kórinum.

Og Kinna og Hanus sungu um Blómubrøðurin. Hetta lagið eigur Pauli í Sandagerði. Sunleif Rasmussen legði til rættis.

Ólavur, Kolbein, Herluf og Sunleif spældu trý lög, sum Rói sjálvur valdi. Tvey teirra, Fagrir Fuglar og Føroyar, eigur Karsten Vogel. Hanus sang 18 hjá T. N. Djurhuus.

Hesi trý orðini, bókmentaheiðursløn Norðurlandaráðsins og rokktonleikur, eru sjáldan grannar í einum setningi.

Kanska er hetta fyrstu ferð. Grannaklandur er so onki. Ti Rói er vaksinn upp saman við rokkinum. Hann hoyrir til ættarliðið, sum er dagfest eina ferð millum 1962 og 1969.

Og eftir tveir mánaðir í norðurlendsku mylluni er hann nú komin aftur. Óskaddur.

hd

Okkara heimur er eisini í umheiminum

— Gunnar Hoydal hevði nøkur boð uppá, hvønn týðning, heiðurslønin hjá Róa hevur.

Storstan týðning hevur hon fyrri umheimskenslu okkara, helt hann.

— Hvønn týðning hevur hendan heiðursløn, spurdi Gunnar Hoydal, formaður í Rithevundafelagnum, í røðuni, hann helt í Norðurlandahúsinum seinnapartin sunnudagin.

Og hann svaraði sjálvur spurninginum:

Í fyrsta lagi hevur hon týðning fyrri Róa sjálvan. Er hann ikki longur so sundurskræddur av tí forvitni, sum tað hvassa ljósið hesa seinastu tíðina hevur sett á hann, so kann tað geva honum treysti at halda fram og eina stutta

løtu kanska eisini arbeiðsfríð.

Í øðrum lagi hevur hon týðning fyrri okkara land, kanska meira enn vit hugsa. Í seinastuni hava vit sæð, at eisini tey, sum ikki vanliga geva sær far um list og mentan, nú hava hug at gleðast og hugsa um okkara umdømi í Norðurlondum.

Stórán týðning hevur hon í øllum førum fyrri føroyskar bókmentir. At tær eru komnar undir størri dóm, at tær eru vigadóar ikki bara av okkum sjálvum, okkum ið kanska ofta hava verið ov varin í metingunum av okkara egna. Men í hesum føri av fólki uttanfyri. Fólki við høgum kunneika og við høgum krøvum. Tað er her, vit skulu arbeiða. Men við hvørt er tað gott og neyðugt at metast við onnur og av øðrum.

Langt strið vunnið

Síðani nevndi formaðurin í

Rithevundafelagnum stríðið hjá felagnum fyrri at fáa føroyskar bækur við í kappingina um bókmentaheiðurslønina.

Hetta stríðið byrjaði longu í 1963, árið eftir, heiðurslønin varð latin fyrstu ferð.

— Øll árin var svarið, at reglugerðin var soleiðis. Og annars kundu danir skjóta upp eitt føroyskt verk okkurt árið, um so var. Men ikki fyrr enn norðurlendsku rithevundafelagini gingu saman og umboð fyrri tær smáu tjóðirnar, grønlendingar, samar og føroyingar, hittust í Havn í 1982 og gjørdi eina felags áheitan á Norðurlandaráðið, hendi nakað. Reglugerðin varð broytt, segði Gunnar Hoydal.

— Eitt langt stríð er vunnið. Og ársins heiðursløn fær ikki minni týðning fyrri grønlendingar og samar. Hon er eisini ein viðurkenning av teirra sjálvsagða rætti, ein virðing av teirra máli, mentan og søgu.

Heimur og heima

Síðani kom Gunnar Hoydal til tann týðningin, hann heldur er størstur: týðningurin, heiðurslønin hevur fyrri okkara umheimskenslu.

»Heimur og heima« eitur yrkingasavn eftir Christian Matras, og eingin veit betur enn hann, hin viðfarni, ið hevur skrivað um litlu heimbygd sína, at vit eru partar av størri heimi, av øllum umheiminum. Tað ber ikki til at byggja upp garðar og siga, her eru vit, har eru hini. Tað bar ikki til fyrr, tað ber enn minni til í dag, nú fylgisveinar sveima uttan um okkum sum sprengiknøttar av upplýsing, undirhaldi og kanska eisini mentan.

Og kortini siggja vit, tá ið vit verða sett í samband við umheimin, sum nú, tá ið Føroyar um stutta tíð skulu á stóra framsýning í einum grannalandi, tá hóttr okkum altíð friðsælan og sjálvsnøgðin. Halda tit ikki vit duga væl, siga vit við umheimin, er tað ikki at undrast á, hvussu langt vit eru komin, er tað ikki einastandandi, nú hava vit enn tá fingið eina norðurlenska heiðursløn fyrri verk skrivað á føroyskum. Vit teypa okkum av, at vit eru so små og kortini so stór, hetta er blivið tað fasta niðurlagið hjá okkum føroyingum, hetta er freistingin og forðingin.

Tað litla og tað stóra er alt eitt, sigur Christian Matras. Og í takkarøðu síni á ráðhúsinum í Keypmannahavn segði Rói tað sama: Tað litla málið hevur sama mark sum tað stóra. Á hesum markinum møtir okkum tægnin, sum

skal umskapast til mál. Allar tær tægnir, ið vit skulu bróta niður, broyta og umseta til livandi og fræls orð.

Kanska er størsti týðningurin fyrri okkum í hesi heiðursløn at hon hevur mint okkum aftur á hetta: At tað er eitt at vit hava ábyrgd nógv longur enn til landoddarnar. At tað hevur minni at siga, um vit eru stór ella små, og hvat vit hava hvor sær, tað hevur meira at siga, hvat vit hava í felag sum partar av øllum heiminum.

Tástani kunnu vit geva frá okkum aftur nakað, sum ber út um avmarkingarnar, ið vit so fegin stika upp uttan um okkum. Og í hesum døgum, tá ið tað í aðra máta hevur kenst sum ein skomm at vera føroyingur, er tað livsneyðugt at vita sær, at vit ikki bara fáa úr umheiminum, vit eiga eisini nakað at geva, at leggja afturat og afturimóti.

Eisini Ebba fekk blómur

Karin Flodström, stjóri í Norðurlandahúsinum, hevði við sær tvey blómutyssi, tá hon fór upp á pallin at bjóða vælkomín.

Annað var sjálvandi til Róa Reynagarð Patursson.

Hitt fekk Ebba Hentze, sum hevur umsett Líkasum til Ligesom.

Karin Flodström segði, at Ebba eigur sín stóra part í, at hetta føroyska yrkingasavnið er vorðið kent um øll Norðurlond. Og at tað kundi vinna eina kapping, sum er so herð sum kappingin um bókmentaheiðurslønina.

Ebba hevur gjørt eitt stórt ósjálvsókið arbeiði, eisini aftan fyrri leiktjeldini.

Longu útselt

Heðin M. Klein, formaður í Norrøna felagnum, upplýsti, at yrkingasavnið Líkasum longu er útselt hjá forlagnum.

Og tað stuttliga er, at størsti parturin varð seldur, aðrenn nakar visti, savnið fór at fáa so stóra viðurkenning

hd